

ARVOSTELEVIA HUOMAUTUKSIA
F. MAURICEN KIRJASTA
"MAANVILJELYS JA SOSIAALINEN KYSYMYS.
RANSKAN MAANVILJELYS- JA AGRAARIOLOT" 79

F. Maurice.

[Olen ainoastaan lehteillyt. Tekijällä on kerrassaan typeriä mitä primitiivisimpiä anarkistisia ajatuksia. On joitakuuta mielenkiintoisia asiallisia huomautuksia.]

P.p. * Pantava merkille

48. Maanviljelijät valittavat... Mitkä maanviljelijät?
 pienviljelijät: 5 miljoonaa — 12 miljoonaa ha (NB)

suur " 0.869 — 37 " "

85. (Ranskalaisen) sotilaan annos — 1 kilo leipää

300	grammes	lihaa
160	"	vihanneksia
16	"	suolaa
15	"	kahvia
21	"	sokeria

117. Cotes ** 14 074 801; 59.3% talouksista — donc *** —
 8 346 000 omistajaa (?)

119: Vuosi 1882:

84.7%	talouksista	— 25.1%	pinta-alasta	}	"Äärimäinen" keskit- tyminen
15.3%	(868 tuh.)	— 74.9%	(37.1 miljoonaa ha)		

122. Maalaisväestön jakautuminen vuoden 1886 tilastojen mukaan.

122—123. Lähes 720 000 poissaolevaa omistajaa (absentismi).

131—132. Pienviljely elättää paljon > väestöä.

* Pages — sivut. *Toim.*

** — Tiloja. *Toim.*

*** — siis. *Toim.*

160. Vuodesta 1831 vuoteen 1886 maaseutu on antanut kaupungeille **6 miljoonaa ihmistä.**
165. Maanviljelysväestö vv. 1851 ja 1886
- $$\left\{ \begin{array}{l} < \text{omistajain luku} \\ = \text{osaviljelijäin luku} \\ + \text{työläisten luku} \end{array} \right\} \text{NB}$$
167. Vakinaiset työläiset vv. 1862 ja 1882 (—). [Numerot samat kuin *Bulgakovilla* (6)]
174. Suurkaupunkien kasvu vuodesta 1831 vuoteen 1886.
- 194—195. Tekijä on paix socialen*, "laitostemme vankkuuden" kannalla ja vastustaa "maanviljelyksen yletöntä teollistamista"

ja tämä on sosialisti! Konfusionsrath! **

- 195—197. Nyt maanviljely on *laajaperäistä* (suurtaloudessa), antaa vähän tuotteita etc.
- Pitää olla *pientä*, voimaperäistä.
197. *pienomaisuus, pientuotanto*: Mauricen tunnus.
197. Maanviljelyksen uusi (tuleva) vaihe "*puutarhaviljelyn*" (kursivoinut tekijä) tai "*pienviljelyn kausi*" (!) — ainoa mahdollinen pelastus (!). Nykyajan yhteiskunnan tendenssinä työn ja omaisuuden yhteensulautuminen.
198. Miten se saadaan aikaan?
"Varsin yksinkertaisesti" (!) —
199. tarvitaan *reformi*, — täytyy ottaa huomioon nykyään *joukkojen* keskuudessa vallalla olevat aatteet — *yksilöllinen omaisuus* (!!)
perhe (!!)
200. Suurtalouden "asteittainen" syrjäyttäminen.
203. Julistaa jokainen kansalainen oikeutetuksi käyttämään kansallista aluetta

siis maan kansallistaminen.

* — sosiaalisen rauhan. *Toim.*

** — Sotkumestari! *Toim.*

204. Ensiksi valtiomaiden antaminen pientalouksille
 205. — suurten maaomaisuuksien verottaminen.
 etc.
234. (234—266) (!!) — Lakiehdotus (!!) Maan jako
 arvalla j.n.e.
- 278 — Erinäisiä eri departementtien kuvauksia.
 { Arvokkainta kirjassa. }
- Nord. Juurikastuotanto* (287. pivot de la culture *).
 Voimaperäinen lannoitus.
Vallitse-		1—10 ha :	32 000 taloutta —	248 000 ha
vana (??)		10—50	: 10 000 „ —	206 000 ha
pien-		50 ja >	: 690 „ —	53 000 ha
viljelys				
- Farmit:
- NB || 232 ha. Sokeritehdas etc. Mallifarmi. 1 ha:lta: 30 hl blé
 "ne sont pas sensiblement supérieurs à ceux de
 la région" ** (p. 291)??? (vertaa Nordissa 24)
- NB || 50 000 kiloa juurikasta (vertaa Nordissa 45 000)
- || 140 ha. 20 lypsylehmää. 30 hl, 50 000 juurikasta.
 7 ha. 6 lypsylehmää. 25 hl, 40 000 juurikasta (sic!)
 "Tous frais payés, la famille en partie nourrie,
le bénéfice, ici plutôt le salaire, est de 15 à
1 800 frs. par an *** (291).
Industrie ja mines **** — niiden valtava kehitys
294. || *Koko väestö pienen maatilkun* ||
	omaavaa puolittain maanviljelys-	
	puolittain teollisuusväestöä. Alle	
	5 ha omaava ei saa elatustaan.	
295. — *maksaa oman maansa viljelemisestä (!)*
 [Toisinaan työllä!]
 — lihottaa karjaa kauppiaille maksusta.
296. Juurikkaan viljely — *koneiden* avulla. *Lasten*
työ.
 — *tekevät työtä Lillen valmiiden vaat-*
teiden kauppiaille (NB) NB

* — tärkein viljelyskasvi. *Toim.*

** — 30 hehtolitraa vehnää "ei ole paljoakaan enemmän kuin alueella yleensä". *Toim.*

*** — "Kun on maksettu kaikki kulungit, ruokittu osittain perhe, *voitto, tässä tapauksessa pikemminkin työpalkka, tekee 15—1 800 frangia vuodessa.*" *Toim.*

**** — *Teollisuus ja kaivokset. Toim.*

- (14-tuntinen työpäivä — *perheelle* (!)
1—1¹/₄ frs).
297. Maaseudun työläisen asema *assez dure* *...
Lihaa *sunnuntaisin*... Kurjuus...
- 298—299. *Palkkatyössä käyvien pienomistajien määrän lisääntyminen.*
Mauricen ”moraali”:
maanviljelyksen teollistaminen on ”vaarallista” (juurikas), on ”virheellistä” (308) suhtautua maanviljelykseen kuin teollisuuteen ja muuta sel-
laista. On kehitettävä pientuotantoa! j.n.e.
309. *A i s n e.* Vallitsevana on suurviljelys — päinvas-
toin kuin *Nordissa.*
Maa huonompaa, maanviljelys takapajuista
- 315.
	talouksia	ha
< 1 ha	— 29 000	— 14 000
1— 10	— 22 000	— 94 000
10— 50	— 7 000	—169 000
50—100	— 991	
100—300	— 1 016	} 404 000
300 ja >	— 69	
320. Juurikastuotannon kasvu. (Idem 316)
322. Työläiset ovat perin tyytymättömiä (”ei ole pal-
joakaan servagea ** parempi”!)
...vähän palkkaa ja ruokaa...
340. Picardien työläisen ja ”beauceronilaisen” asema
ei ole parempi
- 342.
	Pariisin	talouksia	ha	
<i>Puutarhaviljely</i>
ympäristössä...
ha:sta... 1 800 ha puutarha-
viljelyksiä, jotka on jaettu
10 000 yritykseksi... 1 000
metres carrés *** aina 1 heh-
taariin (344)...
Puutarhaviljelijät vuokraavat maata enimmäkseen
2 000 frs hintaan ...	28 000	< 1 ha:	11 000 — 5 000	
			1— 10:	2 600
			10— 50	290
			50—300	13
			300—500	2
			} 23 000	
			28 000	

* — *melko tukala. Toim.*** — *maaorjan asemaa. Toim.**** — *neliometriä. Toim.*

345. — — Kokonaistulo 1 ha:lta = 20 000 frs
 (yrityksen hoitamiseen
 tarvittava pääoma 25 000 frs)
 puhdas tulo = 10 000 frs
345. Työläisiä 1 ha kohti mies ja vaimo (isäntäväki) — 2
 { Työpalkka { 3 työmiestä — 3
 ja ylläpito = 6 000 { 2 tyttöä — 2
 frs { naispuolinen
 päiväläinen — 1 (kesä-
 si)
- Normandia.*
358. *Hyvin pienet omistajat käyvät palkkatöissä.*
361. — Vähemmistölle Normandia on "pays riche" *,
 mutta talonpoikaisjoukoille "rude et inhospita-
 lière" **....
375. Cherbourg'n lähitieneon puutarhaviljelijät (kaa-
 lin etc. myynti Englantiin). Maa maksaa 15—20 tu-
 hatta frs (1 ha).
376. 1—10 ha omaavat taloudet...
 (NB) 1 ha kohti tarvitaan 2—3 työmiestä (300—
 500 frs) ja Maurice on ihastuksissaan: "pien-
 viljely"l..

*Kirjoitettu kesä- —
 syyskuussa 1901*

*Julkaistu ensi kerran v. 1938
 XXXI Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* — "rikas maa". *Toim.*
 ** — "karu ja yrmeä". *Toim.*